

NÉMETH ISTVÁN

ADVENTI
ÖRÖMÖK

SZALÉZI MŰVEK

Lelkiélet kis könyvei

34. Gerely, Jolán

Szűz Mária nyomában

Ára 1 pengő.

35. Megyesi Schwartz Antal

Bevezető az elmélkedő imába

I. rész

Ára 80 fillér.

36. Gerely Jolán

Életünk a szentmise tükrében

Ára 80 fillér

37.

Istennek szentelt lelkek példaképe

Chantal Szent Franciska Szive

Ára 1 pengő.

38. Baumann Ferdinánd S. J.

A papság szolgálatában

Ára 60 fillér.

ADVENTI ÖRÖMÖK

LELKIÉLET KIS KÖNYVEI

44.

NÉMETH ISTVÁN
SPIRITUÁLIS

ADVENTI ÖRÖMÖK

SZEMELVÉNYEK
HÁTRAHAGYOTT IRÁSAIBÓL

SZALÉZI MŰVEK

**Nihil obstat. Carolus Szitkey S. S. censor dioe-
cesanus. Imprimatur. No. 6623|1942. Vacii, die
7-a Novembris 1942. Vincentius Kovács Episc.
Consec. Vic. Capitularis.**

**8338 — Don Bosco nyomda Rákospalota,
(Felelős: Sarkady J. A.)**

B E V E Z E T É S

Ennek az adventi kis könyvnek szövegét Németh István esztergomi spirituális hátrahagyott írásaiból vettük. A korán elhunyt, de rövid életét is lángoló buzgalomban, krisztusi szeretetben eltöltött pap Vas megyében született Sárváron 1884-ben. Népes családból származott, s mint legidősebb tizenkét testvére között, már korán virágzott ki lelkében későbbi hivatásának gyakorlata: a nála gyengébbek és útmutatást tőle várók szerető gondozása.

Iskoláit Kőszegen és Esztergomban végezte; a theológiát a bécsi Pazmaneumban. 1909 július

10-én szentelték pappá. Működését az esztergomi főegyházmegye kisebb községeiben kezdte. Később Esztergomban a belvárosi plébániában lett káplán és onnan a szemináriumba került mint spirituális és tanár.

Lángoló buzgósággal égett az Eucharisziáért s a gondjaira bízottakat apostoli lelkének minden erejével az Eucharisztikus Úr Jézushoz kapcsolta.

Mikor alig negyvenkét éves korában válságossá vált súlyos betegsége s a hercegprímás jóvoltából külföldön keresett gyógyulást, írásban, körlevelek útján tartotta fenn a lelki kapcsolatot közte és lelki gyermekei között. Valóban pásztor volt nyájának — leveleit mint a „kispásztor” írta alá. Legkedvesebb szentje, Szalézi Szent Ferenc, volt a példaképe s lelki vezetésében a

nagy püspöknek és Chantal Franciska lelki viszonyát kívánta utánozni. A lelki gyermekeivel való lelki kapcsolata s mindaz, amit értük tehetett, volt életének legnagyobb öröme s egyben istenszolgálatának leghívebb kifejezője.

Egyelőre adventi körleveleiből, szentbeszédeiből vettük kis könyvünk anyagát, — de fel akarjuk dolgozni többi írásait is, abban a biztos tudatban, hogy gondolatai, elmélkedései a lelkek erősítését, elmélyítését, vigasztalását szolgálják. Betegségét kimondhatatlan türelemmel s lökéletes megnyugvással viselte, holott ez akadályozta meg vágyának teljesülését: emiatt nem léphetett be Don Bosco fiai közé a Szalézi Társulatba. Tizenhat esztendőn keresztül küzdött lelke beteg teste ellen. Minden szenvedését felajánlotta az Anyaszentegyházért

és a lelkekért. S amikor nem sokkal halála előtt nyugdíjba kellett mennie, nem titkolta, hogy ez igen nehezére esik. „Hiszen munkás volnék én is — írja egy helyen — de kiesett a kasza a kezemből.”

S más alkalommal pedig ezt mondta: „Az én munkám most a szenvedés: ez is lehet építő erő Isten országában.”

Szeretettel, bizalommal adjuk át írásait a hívő olvasóknak. Kívánjuk, hogy a belőlük áradó végtelen szeretet a Szentlélek Úr Isten erejében erősítse meg a lelkeket.

Hátrahagyott írásait s életének adatait Tóth Erzsébet szalézi nővér (Olad, Vas-m.) bocsátotta rendelkezésünkre, akinek ez úton is köszönetet mondunk.

ADVENT ELSŐ HETE

1. Advent — Úrjövet. Jön az Úr, készül hozzánk... Mi is készülődünk, mert várjuk őt, várjuk alázatos lélekkel. Az Egyház kétféle Úrjövetet ismer. Jön az Úr, villámlás és mennydörgés kíséretében, mert ítéletre jön, jutalmazni vagy büntetni az embereket. Mi nem ezt az Úrjövetet várjuk; mi ettől az Úrjövettől félünk, borzadunk, mert tudjuk, hogy kevés erényünk van, ami jutalomra lenne méltó, de annál több a bűnünk.

Mi más Úrjövetet várunk, másképpen, valahogy úgy, hogy a lelkünk a „Harmatozzatok égi magasok”-at énekli. Igen, ez kell

nekünk, mert tud a mi Istenünk úgy jönni, mint a harmat, amely leszáll a földre; oly szelíden, oly kedvesen. És mint a harmat leszáll a gyöngé világra, s nem töri le, hanem felfrissíti, feléleszti azt, így tud eljönni a mi Istenünk is.

Két ilyen eljövételt ismerünk.

Jött egyszer az első Advent végén, mint aranyos kedves gyermek, a betlehemi jászolban. Keresett bennünket és egy kedves gyermek mosolygásában, szeretetében sugározta ránk kegyelmének harmatát. Ez volt az emberiség igazi Adventje és ez az Advent hosszú ideig tartott. Krisztus születéséig 4000 esztendő telt el. Hosszú idő, szomorú idő volt ez, mert szomorúak voltak a lelkek s mert ilyen hosszú ideig kellett várni az Úr jövetelére. Már a paradicsomban kezdődött az emberiségnek ez a szomorúsága,

ott borult be az ég az ember felett a bűn elkövetése után. A paradicsomból kiűzött ember úgy érezte magát, mint az elátkozott, kitalált gyermek. Élt ugyan szívében egy kedves emlék, de ez az emlék bánatos volt. Az a tudat, hogy édes gyermek volt egyszer, hogy volt Istene és Atyja egy személyben, már csak emlék volt csupán; most már mint ha mindig az átok és harag gyermekének tudta volna magát; távol érezte magát Teremtőjétől.

Várt, várt, hogy onnan felülről megnyíljon az ég és lemosolyogjon reá az Isten az ő szeretetében. Hosszú 4000 évig várt így magában, 4000 évig élt az ember a bűn átka alatt. Nemcsak Ádám vétkének és a személyes bűnnek átka nehezedett reá, nemcsak ez, hanem a föld átka is, a bűn gonoszsága vert tanyát lelkében.

Gondoljunk csak a vízözönre és Szodoma sorsára! Milyen mélyre süllyedt az emberi szív, az emberi lélek. Maga a Teremtő-Isten panaszkodva mondja: Megbántam, hogy az embert megteremttem, mert állat lett belőle. Átérték ezt már az Ószövetségben a próféták is és ezért mondták, mikor imádkozni kezdtek: A mélységből kiáltunk hozzád Uram! A mélységből... Gonoszságom mélységéből kiáltok Hozzád, a Szentséghez, a Magassághoz! Mert hiszen oly messze, olyan távol érezte magát az ember — ez a vétkes gyermek — a megbántott Istentől.

2. Még novemberben vagyunk. Ez a komoly hónap sokszor eszünkbe juttatja halottainkat s egyben a mi halálunkat. Bizony igaz, hogy a halál és az ítélet fényénél nem kapunk valami ked-

vező képet önmagunkról. Szomorúan látjuk, hogy Isten képe lelkünkben foltos, hiányos, tökéletlen, sok tekintetben torz. Nem ragyog bennünk az Isten arca. Pedig ez a földi élet célja.

Egészen természetes, hogy ennek a fájó igazságnak hatása alatt, valami élénk vágy fakad bennünk, a jobb készület, az igazi lelki Advent után.

S épp ezt akarom. Vágyat szeretnék kelteni, igazi vágyat és lelkes akaratot, mely keresi, kívánja, megragadja az alkalmat és komolyan veszi az adventi készületet. Amit vágyva keresünk, azt meg szoktuk becsülni.

Hiszem, hogy a jó Istennek terve, szándéka van velem az Adventben. Kegyelmeit készíti számomra. Csak fogékony és buzgó legyek azok felhasználására.

Igen, lelkem arcán sok a torz vonás. Így el kell ismernem, hogy nagyon nehezemre esik az igazi alázat. Pedig ez a legszükségesebb erény, ez a fundamentum, melyre egész lelki életem felépül. Sajnos, így vagunk vele mindannyian. Minél tovább élünk, minél jobban belevilágít Isten kegyelme lelkünk mélyébe, annál világosabban látjuk, hogy telítve vagyunk apró hiúságokkal, lapangó kevélységgel, szunnyadó vagy nyílt önzéssel. Innen van, hogy adott esetben, még nem gondolkoztunk, de már is határoztunk és cselekedtünk.

Mi vezetett bennünket? Semmi egyéb, mint önző, kicsi „én”-ünk. Hányszor vagyunk kicsinyes önérdékünk rabja, annyira, hogy szinte észrevétlenül eszerint igazodunk el személyekkel és eseményekkel szemben. Vétünk a

köteles tárgyilagosság, az igazság ellen, mert beteg énünknek fáj az igazság.

Úgy megértem, hogy az első Advent nagy prófétája mért küzdött annyira a kevélység, az önzés, a hamisság ellen. S az isteni Kised ott a jászolban, az aláztosság, az egyszerűség, az egyenesség örök példaképe. Tanuljatok tőlem, mert szent vagyok és aláztos szívű: kicsi gyermeki mosolyával hirdeti ezt.

Az aláztos lélek egyúttal bűnbánó is. Ez egészen természetes. De a bánatot a jó Isten atyai irgalmába és megbocsájtó szeretetébe vetett bizalom hatja át. Az emberi gyengeség egyik fájdalmas tünete, hogy hajlandók vagyunk a mult hibáin rágódni és ezzel megakasztjuk bizalmunk és szeretetünk lendületét, mely a jó Isten felé vinne minket. Minden

aggódó, töprengő léleknek megadta az isteni irgalom a lehető legnagyobb megnyugvást, a betlehemi isteni Kisdedben. Míg így szeret és így keres minket a jó Isten, addig nem lehet más válaszuk, mint futni feléje és megnyugodni benne.

3. Nézzetek föl! Az égi magasból aranyos sugár jön le a földre, ahol az ember vergődik. Aranyos sugár, Isten irgalmának arany sugara hatott le abban az édes ígéletben, hogy egyszer megnyílik majd az ég és leszáll az Isten... Ezt várta az ember... Nélküle kín, rabszolgaság, vergődés az élete. Várta, leste, jön-e már az Isten! De nem úgy, mint ahogy Mózeshez jött a Sinai hegyén és a tanítványokhoz a Táborra, mennydörgés és villámlás között. Más eljövetelét várták, mást... Hogy odaborulhassanak

Istenük elé és összeölelkezhesse-
nek vele... hogy érezzék, hogy
már nem haragszik, hanem meg-
bocsátott és szeret. Izaiás pró-
féta meglátta és megismerte Is-
tennek ezt a szeretetét és így ki-
áltott fel: A Szűz fogant és fiat
szült; ez lesz biztosan az Isten
leereszkedése hozzánk. Igen, mert
ha az Isten gyermekké lesz, ak-
kor ez azt mutatja, hogy tud
szeretni. Hiszen a gyermekben
nincs harag. Igen, így mutatja
meg, hogy tud szeretni minket.

Ezt várták az epedő lelkek,
mikor így imádkoztak: Harmatoz-
zatok Égi Magasok! Felhők csö-
pödjétek az Igazat! Nyíljék meg
a föld és teremje meg az Igazat!
Mindegy honnan jön, csak jöjjön
már egyszer, mert Ő kell nekünk.
És ez a vágy valósággá lett, be-
teljesedett. Ebben a vágyban élt
az agg Simeon, nem akart, nem

tudott meghalni, míg szívére nem ölelte egyszer az Istent.

A mi Adventünk ennek az Úr-jövetnek az emléke. De ne csak emlék legyen, mert hiszen akkor nem lenne más dolgunk, mint megköszönni, hogy egyszer le-szállt hozzánk, hogy nem haragszik többé az Isten! Jusson eszünkbe ilyenkor saját büntudatunk s érezzük, hogy a mi lel-künkre is ráborul valami. Az Advent nemcsak csupa köszönet és hála, ó nem, hanem bánat és vágy, mert a mi szívünk is, hány-szor, de hányszor van távol az Istentől. Érezzük: itt a Krisztus! De szívünkben sokszor kevés az Ő szelleme, az Ő lelke. És kevés az Ő szeretete, kevés az Ő alázatos-sága. Mert mikor türelmetlen vagyok, nem a Krisztus szelle-me él bennem, hiszen Ő türel-mes. Mikor kevély vagyok, nem

a Krisztus szelleme lakik bennem, mert ő alázatos. Mikor zúgolódok szenvedéseimen, nem a Krisztus szelleme van bennem, mert ő volt a kereszt hordozója. Mikor érzékies vagyok, nem az Ő szelleme uralkodik bennem, mert a Krisztus szentség és lelki tisztaság.

Érezzük, hogy ez az Advent nekünk, nem csupán emlék; ne is az legyen, mert akkor elmúlik lelkünkben, mint a többi emlék, és nem közeledünk Krisztushoz. Krisztushoz úgy közeledünk, ha az Ő lelke, az Ő szelleme van bennünk. Minél több van bennünk Krisztus lelkéből, annál jobb.

Meg aztán mi is várunk. Ez az Advent nekünk is várakozás, készülés, mert legfőbb óhajtásunk, hogy az isteni Kisedd úgy legyen közöttünk, hogy kegyelmétől fel-

frissüljön eltikkadt lelkünk és új erőre kapjunk. Várjuk mi is Krisztust, de nem Betlehemben. Az volt egyszer... Várjuk szívünkben, hogy köztünk lakozzék; nemcsak az Oltáriszentségben, hanem szívünkben is jelen legyen. Neki ez kell... Szívet szívvel lehet csak viszonzni. Azért sűrgeti az Egyház a magunkbaszállást, mert Krisztus útja a szívünkön megy át.

*

4. Ha az Úr jövete az Advent, ha Ő készül hozzánk, akkor én legyek Krisztus-váró, Isten-váró lélek. Krisztus jön hozzám, mint irgalmas szamaritánus, olajat hoz és a földre esett, elbukott lelket is felemeli, mert az is az övé. Jön úgy, mint Atyánk, hogy átkaroljuk; jön úgy, mint orvosunk, hogy gyógyuljunk Tőle; mint

Mesterünk, hogy tanuljunk Tőle; mint isteni Barátunk és lelkünknek jegyese, hogy összeforrjunk Vele.

Ha az Egyház arról biztosít, hogy hozzám és hozzád is jön az Úr, — akkor legyek reáváró lélek. Az én szívemben is éljen a vágy a Krisztus után. Mert egyet nem bír el az emberi szív: Isten nélkül lenni. Azért volt az ószövetségi népeknek olyan szomorú a lelkük, mert ha felnéztek az égre, mindig bezárva látták és messze-messze érezték maguktól az Istent. Átok alatt nem bírja ki az emberi szív! Ezért volt Jákob olyan boldog, mikor a pusztában az Úrral találkozott. Megragadta őt, mikor az Úr mondta neki, hogy engedje el, akkor Jákob azt felelte: Nem Uram, nem engedlek el addig, amíg meg nem áldasz!

Ez kell nekünk is: áldás! Az Ő áldása! Ezért várjuk az Istent. Ezért vágyunk utána. Ezért küzdünk. De ez a vágy és várakozás nem abból áll ám, hogy csak leülünk, csak nézünk magunk elé és várunk. Ő nem! Ez a várakozás munka és küzdelem. Sürgésforgás és készülődés. Áldozat és harc.

De mit tegyek? Hogyan készüljek?

Éber figyelemmel ismerjem meg magamat, cselekedetem rúgóit és azután lássak hozzá szívem megtisztításához. Így majd örömet találok a sok szomorúság között. Meglátom majd az Isten arcát, mint a tanítvány a Táborhegyén, aki amikor látta Krisztust így kiáltott fel: Uram, jó nekünk itt lennünk! Maradjunk itt! Ő már akkor megérezte, hogy milyen jó, milyen édes az Úr.

Erre törekedjünk mi is: Krisztust megismerni. Ez lesz a mi Adventünk.

Három Adventet említ az Evangélium. Az első, mely befejeződött Betlehemben, mikor az Isten mint kisgyermek szállott le hozzánk. A másik az a rettenetes Advent, ami a világ végével ér véget, amikor eljön nem az irgalmas és kegyes Isten, hanem az ítélő bíró, aki büntet vagy jutalmaz. Hogy ez az Advent mikor jön el, azt nem tudjuk. Úgy jön, mint a villám, hirtelen, s minket úgy talál, *ahogy vagyunk*. S ha nem vagyunk ébren, úgy járunk, mint az oktalan szűzek. kik bár tudták, hogy jön a Jegyes, mégis aludtak. Csak mikor a kopogást hallották, akkor kapkodtak olaj és mécs után — de akkor már nem találtak. — És ezért, mikor a vőlegény ajtaján

kopogtak, az ajtó zárva volt előttük s a rettenetes szó hangzott feléjük: nem ismerlek titeket. Vagyis idegenek vagytok nekem; kint maradtok!

A harmadik Advent a mi szívünkben folyik. Abban a tudatunkban, hogy *hozzánk* is el akar jönni az Úr.

Keressük mi is az Istent, az Urat. Ezt akarja... Éberséggel megtaláljuk s nem hiányzik nekünk sem a Betlehem: nézzétek, itt van az Oltáriszentségben. Emmanuel... *Velünk van*. És velünk is *akar* lenni. Már nem mint kisgyermek van itt, ki előtt csak letérdelhetünk s kit mint Simeon csak karjainkba vehetnénk,... nem... az Úr Jézus úgy van köztünk mint a kenyér, mint a táplálék. S mint ahogy a táplálék egyesülést sürget, úgy Krisztus is bennünk kíván lenni,

testünkben, vérünkben; életünk, éltetőnk kíván lenni. Ő menjünk és keressük ezt a benső egyesülést az Úr Jézusban.

5. Mi kaptuk már Krisztust gyermek alakjában — magát adta kenyér alakjában!... Ez is Advent... Közeledés, találkozás. De most úgy várom, hogy ne csak a közelében legyek, ne csak rá nézzek, hanem Ő nézzen ki szememből, az Ő vére pirosítsa arcomat, az Ő szeretete dobogtassa szívemet!

Kaptam Evangéliumot... Kezembe adják mint Szentírást... Áldott kincs! Krózus vagyonánál drágább. Aristoteles minden okoskodása csak lépcső ide. Kezemben tartom... ezt az Igét hallom, jogom van hallani, olvasni... De egy Advent még hátra van. Ezt az időt hitem tartalmának, hitem gazdagságának kell megszereznie.

Ez lesz Advent. Ez az én kin-
csem, amiből élek... Ha az Evan-
gélium lesz gondolkodásom, okos-
ságom.

Kaptam kenyeret... Kenyérben
Krisztust...! Sok Rorate hangzott
el, míg ez a kenyér leszállt...
Most én folytatom. Az én lelkem
Adventjét tartom, míg ezen ke-
nyér erejét szomjazom, nélkülö-
zöm. Várom, hogy meglássék raj-
tam a krisztusi rokonság, testvé-
riség. ...

Harmatozás! Hol történik... ?

Lenn a völgyben, a csendes
berkekben...! A magas hegye-
ket kerüli a harmat. A szeles
dombokat nem szállja meg. Alá-
zatosság... csendesség...! Nem
fennhéjzás az útja, hanem az
önmegtagadás...

Ez a harmatozás annál na-
gyobb, minél nagyobb a vágy, a
szomj a lélekben... Rorate...

6. Ugy nézem az Adventet, mint nagy, szent, kegyelmi időszakot. Ezzel azt jelzem, hogy jószágos Istenünk ilyenkor irgalmasabb, kegyesebb bőkezűbb Atyánk s hogy ilyenkor a mi lelkünk is fogékonyabb, készségesebb a jóra, szomjasabb a kegyelemre, elszántabb a nagylelkűségre. A papi zsoltosma szerint: a hegyek, a magasságok édességet csurgatnak. Jöjjetek, szomjazók, igyatok epedő, eltikkadt lelkek. Hát jövök és belemerülök abba a kegyelmi áradatba, melyet Isten az első szent Adventben nyitott meg számomra.

Hálás akarok lenni először is ezért a nagy, legnagyobb kegyelemért, hogy az Ige testté lőn. Majd hálás mindazoknak, kik ebben a nagy kegyelmi valóságban tevékenyen szerepelnek.

Igy hálával imádom az Atya-

istent, hogy ennyire irgalmas hoz-
zám. Mély hálával borulok le Jé-
zusom előtt, hogy kicsi gyermek
lett értem. Hálás szeretettel hó-
dolok a Szentlélek örök szeretete
előtt, hogy minket így megvigasz-
talt. Laudamus Te, benedicimus
Te, adoramus Te!

Áldom a jó Szűzanyát, ki le-
imádkozta, szeplőtelen lelkével
levonzotta, anyai szeretetével fo-
gadta és nekünk adta a kis Jé-
zuskát. Egyre hajtogatom: Ave,
gratia plena, Dominus tecum, be-
nedita, immaculata... Beatissi-
ma... Mater Dei... et Mater
mea! Ez a hála legyen mind ele-
venebb s Karácsony idején csap-
jon át szent örömbé, édes, boldog,
hálás szeretetbe.

De nemcsak a multnak, hanem
a jelennek is van Adventje. Ez
az én Adventem, mely sürgeti,
hogy készítem az Úr útját: hord-

jak le minden dombot, töltsék be minden árkot, szakadékot. Útban álló, utat záró meredek szikla a kevélység, az önzés, a hiúság, öntetszelgés, önámítás s ami ezekből fakad: irígység, neheztelés, ellenszenv, keményszívűség, szeretetlenség.

Árok, völgy, partszakadás, süpedékes ingoványos talaj a lanyhaság, kényelemszeretet, érzékiesség, világias szellem, anyagiaság, élvezetvágy s hasonlók.

Utat készíték az alázatban, bűnbánatban, önmegtagadásban, önlegyőzésben, lelkiismeretességben. Ezzel hordok le minden partot, ezzel szárítok ki minden lápot. Ezt teszem tényleg a jó gyónásban s rendszeres napi lelkiismeretvizsgálásban.

Azután jön a pozitív munka: a közeledő, hozzám betérő Jézus fogadása jó imában, napi elmél-

kedésben, gyakori lelki áldozásban, szeretetfohászokban, önatadásban, főleg a napi buzgó szentáldozásban.

Adventünk legyen apostoli is. Gondoljunk egymásra is. Kérjük az Advent kegyelmét egymásnak, a bűnösöknek, azoknak, kik még az Egyházon kívül élnek. Gondoljunk azután különösen örömmel a most élő szentekre, kikben most telik már nagy kedve Jézusunknak, hogy még boldogabb lakást nyujtsanak az isteni Kisdednek.

Veni Domine Jesu! — Jöjj csak Jézusom!

7. Adventben nagyon akarom magamnak hangsúlyozni, hogy *Isten-gyermek* vagyok. A betlehemi jászol előrevetett fényében látom, szemlélem az „Emberfiát”, ki azért jött közénk, Istenfiából azért lett Emberfia, hogy mi sze-

gény embergyermekek Isten fiai lehessünk. Tehát *istengyermeki méltóságomat* tűzöm adventi gondolataim, elmélkedéseim homlokára. Ezért imádkozom: *Rorate coeli...* Ezt készítem magamban, mert ha ez elkészül, akkor Krisztus él bennem, Krisztus van nálam.

Készületemből közeledést, sőt egyesülést akarok csinálni.

Közeledésem lesz a bűnbánat szelleme: egyesülésem a jó ima, és jó szentáldozás.

A bűnbánat szelleme nemcsak azt várja tőlem, hogy szándékosan ne vétkezzem még bocsánatos vétkekkel sem, hanem, hogy tudjak őszintén, a lelkem mélyén sajnálkozni minden eddigi hibám, vétkem, mulasztásom felett, azután tudjak bizalommal megnyugodni Jézuskám jászola előtt. Főleg az esti imában és a reggeli

szentáldozásban keltsem fel a tökéletes bánatot magamban. Vezeklésül fogadok minden keresztet, amit az élet viszontagságai-
ban nyújt nekem irgalmas meny-
nyei Atyám.

Egyesülésem az ima és ennek koronája: a szentáldozás. Ezt az imádságos, eucharisztikus lelkületet akarom magamban nevelni. Imám legyen gyermeki lelkületem örvendő, bizalmas megnyilatko-
zása; szentáldozásom pedig ennek a lelkületnek Krisztusba csattanása, boldog átömlése, hogy Vele és Benne legyek.

ADVENT MÁSODIK HETE

1. Az adventi szent idő lelkünk megnyugvását sürgeti. Azt kívánja, hogy gyógyítsuk lelkünk sebeit s mélyítsük magunkban az alázatos öröm és istenszeretet szellemét.

Lelkünk sebei a három mély seb, mely vétkeink alapja: a szemek kívánsága, a test kívánsága és az élet kevélysége.

Ez ellen kell küzdenünk, ha lelki megnyugvást akarunk, ha javulni akarunk. Akkor jutunk Krisztushoz közelebb, ha ezt a három kívánságot fékezzük, leküzdjük.

Az Advent ezt kívánja tőlünk. Ez nagy munka. Nagy, mert eb-

ben a munkában önmegtágadást kell gyakorolnunk, szívünket kell elszakítanunk attól, amihez vonzódtunk, mert ahol a kincs, ott a szív is. S mivel szívünkben még sok rendetlen vágy van, sok rendetlen kincshez ragaszkodunk.

Nehéz a küzdés, mert magunkat kell elszakítanunk. Másképp nem sikerül, csak jóakarattal és sok kegyelem útján. Ez az önmegtágadás útja. Ennek gyakorlását mutatja be Isten Keresztelő Szent Jánosban a világnak. Nincs más út a bűnös ember számára, mint az önmegtágadás. Krisztus mondja: „Aki utánam akar jönni, tagadja meg magát!” Nincs más út! Keresztelő Szent János ezt az utat járta, ezt taposta, az volt az élethivatása, hogy ezt az utat készítse el. Ezért már az angyal hirdette Szent János atyjának: Fiad Illés lelkével s a

Szentlélek erejével telik el. Illés prófétai lelkének ereje és a Szentlélekisten készítette benne az utat. De aki utat készít, annak azt magának is kell járnia. Keresztelő Szent János járta ezt az utat, az önmehtagadás útját, pedig neki erre nem volt szüksége, mert ő még születése előtt eltelt a Szentlélekkel. Már akkor megtisztult lelke, már akkor kiválasztotta Isten a maga számára. Azt a hivatást adta neki, hogy utat készítsen a Mesternek. Szent János úgy készítette ezt az utat, hogy meg kellett ismernie a világnak: ez a Krisztus útja. Hogy csinálta ezt? Szigorúsággal. Oly szigorúsággal, hogy az ember szíve megriad az ilyen erős, hatalmas példától. De az embernek éppen erre volt szüksége, hogy feleszméljen.

*

2. Szent János már gyermekkorában elhagyta az atyai házat, kiment a pusztára, lemondott örökségéről, kincsről, pénzről. Neki nem kell. A pusztá... ez kell neki, ez az övé... ez lakása. Barlang volt a háza. Ne mondjuk, hogy ez túlzás. Isten őrajta akarta megmutatni, hogy igenis lehet a földi kincstől elszakadni, sőt el is kell szakadni a földi kincs rendetlen szeretetétől, ha Krisztushoz akarunk jutni. Az ő korában különösképen szükség volt erre, mert a nép olyan Messiást várt, aki nem Istent hoz, hanem kincset, gazdagságot. Nem ez a Messiás útja. Ez az út a szemek kívánsága s nem vezet Krisztushoz. De Szent János előállt és megmutatta, hogy a lemondásban megtalálta Krisztust.

De Keresztelő Szent János járta azt a másik utat is. Az érzéki

és testi vágyakat megtörte magában, mert ezek megakadályozzák Krisztus jelenlétét a lelkében. János elcállott szüzi életével. Szigorú volt önmagához: kövön volt az ágya, sáska, méz a kenyere, kecskebőr a ruhája. Így állott a nép elé s mikor ránéztek megértették szavait, megértették milyen út vezet Krisztushoz.

S akik nem értették, azoknak fülébe kiáltotta, hogy nem szabad. Ne felejtsük el ezt a szót. Hányszor van szükségünk erre a kemény szóra: Nem szabad!

A harmadik utat is ő készítette elő, a harmadik kívánságot is megtörte magában. Az élet kevélységét, mely a büszkeség. Nem ez a Krisztus útja. A Krisztus útja az alázatosság.

Keresztelő Szent János megjelenése annyira különös, oly szemhetű volt, hogy az emberek kö-

veteket küldtek hozzá: „Te vagy-e a Messiás?” Szent János ezt feleli: nem vagyok Krisztus, sőt nem vagyok méltó, hogy saruszi-ját megoldjam. Visszautasítja, hogy prófétának nevezzék, pedig Krisztus azt mondja róla: Nagyobb ő a prófétánál. Szent János csak ennyit mond magáról: „Én a pusztában kiáltónak a szava vagyok.”

Igen, ő csak szó, csak kötelességteljesítés, de a Szentlélek erejének szava. Szó, de az önmegtagadás szava. Szó, de olyan, amelyből megérthetjük hivatásunkat s megismerhetjük hivatásunk útját, mikor azt mondja: Kövessétek a Megváltó útját, és az örök boldogság megadatik nektek.

3. Közeledünk a kedves karácsonyhoz. Szívünkhöz szól az Egyház. Most szól hozzánk, amikor Szeplőtelen Fogantatás körül fogé-

konyabb a szívünk. Tanuljunk a Szentszűztől; rajta keresztül megismerjük saját lelkünk értékét. Mert Isten azt akarta, hogy megismerjük a lélek végtelen értékét.

Szent János titokzatos módon kapcsolódik a Szentszűzhöz. Ő, ki ép úgy alá van vetve az eredendő bűnnek mint mi, és épen a Szentszűz közbenjárására lett Szent János, mikor a Szentszűz Erzsébethez ment látogatóba, megtisztult a bűntől. Ahová a Szentszűz belép, ott tisztaság, kegyelem fakad.

Szent János az Isten szíve szerint élt. Igazi Advent ember. Maga az Ur Jézus mutatja be őt nekünk, mint példaképünket, mikor kérdi a tanítványoktól: Mit mentek a pusztába látni? Széltől ingatott nádat? És ebben a kérdésben benne van a felelet is: nem

azt. János nem ingadozó lélek. János állhatatosan imádkozó ember — és kemény ember. Nem lágy ruhába öltözött!... Azt keressétek a palotákban, nem pedig a pusztaságban. Nemcsak próféta: *több* a prófétánál. Jézus mondta róla ezt. Nem sokat kíván a földön. Csak annyit, amennyit Isten rendelt ahhoz, hogy életünket fenntarthassuk. Nem vesz annyit magának, amennyit megengedett Isten: ő többet tesz az önmegtagadásban, az önsanyargatásban. Eledele gyökér és erdei méz, ruhája egy darab állatbőr. Tanuljunk tőle s úgy tartsunk mi is Adventet.

Legyünk állhatatosak. Vannak kik egy percben mindent ígérnek, a másikon már mindent elfelejtenek. Széltől ingatott nádak!

Legyünk önmegtagadók: ne a

föld gyönyörűségeit, élvezeteit keressük. Miért? Mert ezek csalékonnyak, elmulnak és elfojtják a lelket.

Imádkozzunk. Főleg reggel. Hogy az isteni harmat, a kegyelem lelkünkre szálljon az imában s végigkísérjen egész napunkon át. Ha nem melegítjük fel szívünket imádsággal, akkor az isteni harmat hiába száll reánk, megfagy rajta, mint ahogy a harmat megfagy a hideg őszi éjszakában. Ha imádkozunk, a jó Isten kegyelme kísér munkánkban úgy, hogy nemcsak magunk leszünk kegyelemmel teljesek, hanem másoknak is tudunk majd adni abból amit kaptunk.

Legyünk családjaink és embertársaink között prófétai lelkek. Krisztus prófétái. Így készüljünk a mi nagy Adventünkben, hogy

ha majd jön az Úr Jézus, készen találjon bennünket és bemehesünk mi is Vele a mennyországba és hallgassuk a szózatot: „Béke a jóakarató embereknek”.

4. Szükségem van a bűnbánat szellemére. Szükségem van igazi alázatra, hogy szilárd alapja legyen az Úr útjának. Szükségem van élő hitre, hogy tisztábban, világosabban lássak, hogy közelgő Uramnak szent arca mind élesemben tűnjék fel előttem, hogy észrevegyem és jobban megszeressem.

Ismerem az igazi hála természetét: ebből fakad legkönnyebben és leggazdagabban a szeretet, mely alázatos és engedelmes odaadásban akar megnyilvánulni a jószágos és szeretetreméltó Isten előtt. Egyben a lélek mélyére leható hála termi meg az igazi bűnbánat könnyeit a multa és

az üdvösséges bűnutálat a jövőre nézve. A bánat könnyeitől felázott lélek nagyon éhes és szomjas a kegyelemre, hogy jóvátegye régi hűtlenségét, vagy hogy kimutassa háláját és szeretetét az isteni akarat minél hívebb teljesítéséhez, főképen pedig a bízó és áldozatos szeretet gyakorlásában, a gyermeki szeretet ragaszkodásában. Hálás akarok lenni, de nagyon, hogy nem a régi, az első Advent korában élek. Számomra már itt van az édes gyümölcs. Megtalálhatom az Eucharishtiában, az Evangéliumban, az Anyaszentegyházban. Adventi feladatom, hogy e három helyen jobban, buzgóbban keressem, szeressem áldott Jézusomat. Szeretnék erősödni az adorációk buzgalmában, az Evangélium elmélkedéseiben, az Egyházban, a szent Sacerdotium megbecsülésében. E há-

rom pontban hitem adventi gyertyafényét gondozom.

Második gondolatom: elbírní az élet adventi sötétjét és nyirkos ködét. Adventben kevés a napsugár. Sűrű felhő ül reánk és elzárja előlünk a napot. Tele a lelkünk köddel, dermedztó hideggel, nyomasztó sötétséggel. Isten kegyelmével megértem, hogy az Advent nem nyár, hogy a föld nem mennyország. Télen kivétel számba megy a szép meleg nap-sütés, vagy csak a magas hegyek közt lelhető. Itt a földön ritka, csak kivételes állapot a lelki fényben való sütkérezés. Megértem, hogy az adventi köd még nem halál. Ez a földi életem velejárója. Azért türelmes leszek és kicsi gyertyám fénye mellett is Karácsonyra készülök és a szent estét várom.

Harmadik gondolatom nagy ví-

gasszal tölt el. Ez az adventi hajnalhasadás: Szeplőtelen Szűzanyám! Mennyire Adventba való ez a gyönyörű ünnep! Benne számomra is van hajnalhasadás, szent remény, hogy lesz nekem is Karácsonyom. A szeplőtelen lélek, az alázatos lélek, az Isten akaratán megnyugvó lélek kiharcolása az igazi adventi munka. Szűzanyám a legszebb példa és egyben vigaszom és segítőm. Mily jó, hogy a télben, a sötétben, az idegenben, itt a hosszú adventi készülétkben ilyen jó anyánk van. Gyermeki szívvel szeretem a Szentszűzet.

5. Mi mindnyájan várunk valakit. Várjuk az isteni Gyermeket. Ki-ki az ő lelki szomja szerint várja. Sokszor vártuk már a Karácsonyt. Sokszor eljött hozzánk az áldott isteni Kisded. Sőt, végtelen nagy örömünkre, állandó

Betlehemünk van az Eucharisziában. Isten nagy jóvoltából naponként egyesülünk vele. És mi mégis várunk. Egy el nem csituló belső vágyból fakad ez a várakozás. Mi ennek az oka?

Szent vallásunk egyik boldogító igazságában megkapom a feleletet. Ez az igazság korunkban mind több figyelemben részesül, ezért az adventi szent időben élő hittel, hálás szeretettel, nagy lelki örömmel állítsuk minél öntudatosabban és minél kihatóbban lelki életünkbe. Ez az igazság az, hogy a kegyelem állapotában Krisztus titokzatos testének tagjai vagyunk. Mindnyájan egy test Krisztusban, a teljes Krisztus tagjai, szerves része Krisztusnak. ahogy ő mondotta: Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők. Ezen a krisztusi szőlőtőn vagyok kis bimbó, kis hajtás, tán már leve-

les és fürtöket ígérő, tán már gyümölcsét érlelő, édességet, ízt, zamatot gyűjtő és sárguló szemekben duzzadó fürtös szőlőveszsző.

Ugy-e mily lassan, mily sok munka, áldozat árán érik az édes szőlőgerezd! Mennyi vágy feszül a bimbóban, míg sarj, vessző, levél, fürt lehet! Így vagyunk mi is. Be vagyunk oltva Krisztusba, de lassan bontakozik ki bennünk a krisztusi élet gondolatban, érzületben, vágyban, szeretetben, tettben, áldozatban. Ez a várakozás és feszülő vágyakozás a mi Adventünk.

Szunnyadó, alvó rügyeinket kelti bennünk az apostol és az Egyház: Itt az ideje, hogy álmunkból, aluszékony lanyha öntudatlanságunkból felébredjünk. Adventi gyertyafényünk legyen ez az igazság: Én Krisztusé vagyok.

Ő él bennem. Ő élni akar bennem. — Jöjj csak édes Jézusom! Hallom kopogásodat, ajtót nyitok Neked.

Krisztus titokzatos testének tagja vagyok. Ez az igazság ad nekem alázatos, de mégis nagyon nemes önérzetet. Szinte beleszédülök az örömbé, a boldogságba, hogy ilyen nem álmódott, benső élő kapcsolatban vagyok Jézusommal és benne Urammal Istenemmel. Honnan ez nekem? Mennyei Atyám így akarta. Odaborulok lábaihoz: Nem vagyok méltó erre, de mégis legyen a Te szent akaratod. — E boldogító tudatban, hogy eltörpül minden földi, mulandó nagyság, Uram és a Tied vagyok.

Mily boldogító tudat, hogy sohasem vagyok elhagyatva, hogy velem az én Jézusom, ő az enyém, jobban mint a leheletem. Én az

öv é vagyok, jobban mint a ma-
gamé, vagy másé. Ezért atyám
az Isten, ezért testvéreim az em-
berek. Ezért hazám a mennyor-
szág, otthonom az Egyház, anyám
a Szentszűz, kenyerem az ő szent
teste, támaszom, menedékem a
keresztje.

S ugy-e minden élő szervezet
kiveti magából a mérget, gyógyít-
ja a beteg tagot. Ime a bűnbánat,
a bűnbocsánat. Ez is adventi
gondolat. És milyen megnyugvás,
hogy senki sem utálja saját tes-
tét. Ezért ne bénítsanak meg
bennünket régi, megbánt, meg-
gyónt vétkeink. Jézus önmagát
szereti bennünk, kik a kegyelem-
ben egy testet alkotunk vele.

Ez az igazság ad feleletet ke-
reszteinkre is. Krisztusé vagyunk,
tehát osztozunk sorsában, a ke-
resztben is. Szomorúságunkban
nekünk is azt mondja: nemde

ezeket kell Krisztusnak bennünk is szenvednie s így bemenni az ő dicsőségébe!

6. Hogyan jön most hozzánk az édes Üdvözítő? Egykor Betlehemben kis édes cseppség alakjában. Most, naponként jön a kenyérszín hófehér pólyájában. Az első megérkezést, sajnos kevesen várták. Csak néhányan fogadták. Fájón panaszolja fel az Evangélium: Sajátjába jött, de övéi nem fogadták be. Majd igazi öntudatban folytatja: akik befogadták, azok hatalmat nyertek, hogy Isten fiai legyenek.

Isten fiai! De szép szó! Ebben rejlik örök célunk. Ez a legnagyobb kegyelem számunkra. Minden álmunkat meghaladó, és minden vágyunkat betöltő nagy kiváltság. Isten fia! Hogy lüktet e két szóban a Vinculum caritatis, a szeretet köteléke. Isten lehajol

hozzám mint atya és magához emel mint gyermekét. Lehet-e ennél nagyobb, szebbet, boldogítóbbat elképzelni! Csüngeni Istenen mint öröme, kincse, büszkesége. Csüngeni rajta mint gyermek, aki boldogan élvezi az atya erejét, hatalmát, bölcsességét, jóságát, szentségét, szeretetét. Csüngeni rajta úgy, hogy teljesen és egészen az övé vagyok, magamat elfelejtem és beletemetkezem egészen ölelő karjába, szívébe, akaratába. Csüngeni rajta: Atyám, a tied vagyok, tégy velem szent akaratod, tetszésed szerint. Nekem elég, hogy a tied vagyok. A mi Adventünk az, hogy úgy fogadjuk be a szentségi Jézust, hogy rajtunk is megvalósuljon: Akik befogadták, azok hatalmat nyertek, hogy Isten fiai legyenek.

7. Az Advent készület, hajnalhasadás, termékenyülés. Célja az

új élet, szebb élet, a krisztusi élet. Vagyis az, hogy Krisztus bennünk is szülessék, hogy benne Isten fiai legyünk és kivetítsük magunkból környezetünkre, az emberekre ezt a bennünk élő Krisztus arcot, Isten fényét, Isten benső világát, a békét, örömet és szeretetet — hisz ez kell a világnak.

Minden életnek forrása, ős kútfeje és mintaképe az Isten benső élete, a Szentháromság legszentebb, legtitkosabb benső világa. A hit fénye mellett, a kinyilatkoztatás világánál látom, hogy az élet ama végtelen óceánjában, Istenben is van Advent, mint örökös Úrjövet, örökös születés, örökös életfakadás. Születik a Fiú, születik a Verbum, az Ige. Mint örökös fényes hajnal, melyet nem előz meg sötétség. Isten a fény telje. Minő fénysugár a Szülötte! Ez a

Fiú az Atya szemefénye. Hogy szereti! Hogy gyönyörködik benne! Ez a gyönyörélvezet extázissá válik és a Szentlélek, a Szeretet-lelke fakad belőle; hogy teljessé legyen az Isten élete. Fény és Szeretet ennek a legnagyobb Jónak, ennek a legteljesebb Életnek a valója. Fény és Szeretet ez az áradó, sugárzó, éltető, boldogító valami! Megértem, hogy e kettő nélkül nincs élet, nincs boldogság, nincs érték. Még a teremtett világban is a legistenibb valami a fény és a szeretet. E kettő nélkül igazi szépséget gondolni sem lehet.

A Fény áradni, sugározni, éltetni akar, mert ez a természete. És Isten örök jósága s irgalma-képpen az Örök Fény, a Lux Vera, kiáradt az isteni szentélyből és belépett a teremtett világba. Ó, a nagy sötét ködön át.

minő rózsás, biztató, reménykeltő hajnalhasadás volt ez. Térdenállva emlegetjük, mikor hálálkodva mondogatjuk: Et Verbum caro factum est... És az Ige testté lőn. Advent lett a földön. Lux in tenebris lucet... Fény árad a sötétben. De sajnos a sötétség nem fogta fel. Ez a földi élet tragikuma. Ez alatt nyögünk, szenvedünk napjainkban is. Akik azonban befogadták, azokban végbement a nagy hajnalhasadás, a termékenyülés, a születés, a nagy Advent: azok Isten fiai lettek. Engedtek fényt, a kegyelem győzelmes erejének. Megnyíltak, hogy az Ige bennük is testet öltjön, hogy Jézus éljen, növekedjék bennük, s azután kiáradjon bennük azokra is, kik még a sötétség hatalma alatt nyögnek és másoknak is ártanak.

Ennek a földi Adventnek leg-

szebb és legteljesebb foka az Immaculatában valósul meg. Azért illik ünnepe olyan nagyon az Advent keretébe. Legédesebb hajnalunk ez. Órá esett az első fénysugár az égből. S ő felfogta. Conceptit. Ettől lett áldott, anya, Isten anyja, a mi anyánk. Befogadta a Fényt, azért mondjuk róla: Gratia plena Dominus tecum, benedicta. Befogadta, hogy csak Jézus éljen benne, ő meg kisebbedjék. Mennyire így lett. Míg Jézus a kicsi, addig gyakran hallunk az édesanyjáról. Mikor már nagy lett a Fiú, eltűnik az anya, alig hallunk róla, — Conceptit, befogadta, hogy másoknak is adhassa. És adta is! Tőle kapják az angyalok és az emberek, bölcsek és pásztorok. S minő hatás! Kigyúlt a fény a barlang sötétjében, csillagos lett az égboltunk tőle. Ott az édesanya ölen

pici gyermek sugározza rám Isten bölcsességét, hatalmát és irgalmas jóságát. Majd az édesanya öléből egy másik anya, az Egyház ölébe kerül az isteni Gyermek, hogy örök Fényünk, örök Betlehemünk legyen az Eucharishtiában.

ADVENT HARMADIK HETE

1. Ember ki vagy? Sokszor kérdezzük ezt, de rendszerint másoktól és nem önmagunktól. És ezek a mások felelnek is rá. De feleletükben rendszerint a rangot, a ruhát keresik. Pedig így senki sem adhat jó feleletet.

Szegény emberek! Az Egyház nem másokhoz intézi e kérdését: Ki vagy? Mit mondasz magadról?, hanem önmagunkhoz. És felel is rá. *Ember* vagy! A teremtés koronája, az Isten képmása vagy. Egy kincsed van és ez a lélek, ezt keresd egyedül. S hányan vannak, akik — szegények — el szeretik felejteni e lelket, s ezzel együtt elveszítik önmagukat is.

Az Egyház azt követeli, hogy a lelkünkbe nézzünk. Ismerjük meg önmagunkat. Szemünk az eredeti bűn következtében annyira elhomályosult, hogy nem tudunk lelkünk fenekére tekinteni. Pedig mély ám a lélek! Olyan, mint a tenger! Befogadja nemcsak a nap sugarát, hanem a mocskot, piszkot... a hullát is... Borzalmas állatok nyüzsögnek benne. Vihar zúg benne... zavaros... háborog...

Igy a lelkünk is. Pedig nem azért kapta mélységét, hogy *eze- ket* fogadja be, hanem a végtelen nagyságot, az Istent.

De kérdem magamtól: hogyan bírjak az én mélységes lelkemmel? Igaz, hogy nehéz munka. És mégis bírnom kell vele, mert másképp nincs életem, nem találom meg az Istent.

És ekkor az Egyház segítsé-

günkre siet. Hogyan? A bűnbánat szentségével. Nagy szentség ez, s a legjobban vezet önismertetre. Nem az ember működik benne, hanem az Isten. Az Úr Jézus belélehelte lelkét a szentgyónásba. Itt ő beszél a lelkünk-ből, nem mi magunk. Ehhez azonban kell a lelkiismeretvizsgálat. Ez a szentgyónás lényege. Enélkül nincs jó gyónás. Ha pedig rosszul gyónunk, nincs megnyugvásunk, nem ismerjük meg önmagunkat.

Ezt gyakorolni kell, ha akarjuk, hogy jól is menjen. A gyakorlás a naponkinti lelkiismeretvizsgálat. Mit tettem? Minden tettemet számon kérem, minden tettemnek rúgóját keresem. Miért volt ez vagy amaz? Miért imádkoztam, miért tettem jót? Ez segít önismertetre és éberségre. Akik nem vizsgálják meg lelki-

ismeretüket, akik azt mondják: nekem nincs bűnöm — nekem nem kell gyónás, szerencsétlen emberek! Milyen szomorú, ha azt mondja valaki, hogy ötven éve nem volt gyónni. Hogy tekintsen át ötven esztendőt? Ezt senki sem tudja. Még egy évre sem tudok visszaemlékezni, sokszor még egy napomat sem tudom áttekinteni. Itt csak a gyakori lelkiismeretvizsgálat segít.

A jó Isten a szentgyónásban adott mellénk egy embert, mert tudja, hogy az emberiségnek minden csak ember útján kell. Még a kegyelmet is ember útján adja. De ezt az embert úgy tekintjük, hogy Isten adta nekünk. Isten küldötte. Ő Isten szava és hangja, aki nem magától cselekszik, hanem aki a felszentelés pillanatában kegyelmet kapott arra, hogy a lelkekkel bánni tud-

jon, hogy vigasztalja, megnyugtassa, és Istenhez vezesse a lelkeket. Aki sokat tanult, sokat tapasztalt, mielőtt hivatását megkapta volna. Ezt tudnunk kell — mert így igaz. Menjünk tehát a szentgyónáshoz; ettől tisztul meg a szívünk; így készíthetjük el az utat az édes Údvözítőnek. Ez lesz csak Karácsonyunk igazán. Aki nem gyónt, annak is eljön a Karácsonya, — igaz — de szívében mégis távol lesz Istentől. Az is énekel majd talán karácsonyi énekeket, de lelke homályban, némaságban marad.

Ismerjük meg önmagunkat. Jó szentgyónással, szentáldozással készítsük el az utat az Úr Jézusnak, aki jön, aki közeledik!... Így lesz nekünk is Karácsonyunk az örök életben.

2. Magunkbaszállásra int az Adventben Keresztelő Szent Já-

nos alakja s akik annak idején megértették őt, magukba is szálltak. Kevesen voltak, mert sajnós, az ember önmagára talál legnehezebben. Mással hamar törődünk, csak magunkba nézünk ritkán. S akkor sem tisztán, akkor is homályosan látunk. Miért? Mert bennünk lakik az eltemetkezett önszeretet, mely hibáinkat lekicsinyli s jó tulajdonságainkat igen nagyra tartja. Könnyelműség lakik bennünk, mely fázik, irtózik a szigorú munkától: attól a munkától, melyet az Advent sürget lelkünkben. Igaz, ez a munka önmegtagadás, mely azt mondja bennünk: elszakadok vétkeimtől, gyarlóságaimtól, hibáimtól s azt karolom fel inkább magamban, ami Krisztusé.

Ezt a munkát sürgeti Keresztelő Szent János is. Mikor fellép, megcsodálják, küldöttséget me-

nesztenek hozzá, s kérdezik tőle:
„Te ki vagy? Krisztus vagy-e?”
Ő visszautasítja a kérdést, mond-
ván, hogy sem nem Krisztus,
sem nem próféta.

Úgy felel nekik, hogy megért-
sék, felfogják küldetését. Én szó
vagyok, semmi más, szó, melyet
meg kell értenetek, mely szíve-
tekhez szól és azt mondja: ké-
szítsétek az Úr útját, mert akit
régén vártok, már közeledik.

Akik megértik szavát, magukba
tekintenek, magukba szállnak, s
magukba szállván azt kérdik:
„Mit tegyünk tehát?” Ezeknek
feleli Szent János: „Tartsunk
bűnbánatot.” Igen, mert bűnbánat
nélkül magunkbaszállni nem le-
het. Ez Krisztus útja a vétkes
emberi szíven át.

Az Evangelista feljegyezte,
hogy akkor többen megtértek a
bűnösök közül és felvették a ke-

resztséget. De ott állott a farizeusok küldöttsége is és ők nem azt kérdezték, mit tegyünk. Öntelt emberek voltak, és az önteltség nem néz önmagába, hanem másokat gáncsol. Ők mingyárt megrótták Szent Jánost és azt kérdezték tőle: „Ha nem vagy Illés, miért keresztelsz hát?” Ez a világ szelleme, mely mindig mást vár és önző, irigy, ha nem történik kedvére minden. Az evangélium bizonyítja, hogy a világ, az önzés, mindig ellenkezik Krisztussal. Igen, az önteltség és a kevélység nem az alázat útja s nem Krisztus útja. Egyengessétek az Úr útját, az alázatos szívet. Ezt kívánja Krisztus.

3. Már csak kevés idő és eljön a szent este, Krisztus jövetelének ünnepe.

Mennyire sürget az idő! Készüljünk az Úr jövetelére! Ké-

szüljünk úgy, hogy szívünk Betlehem legyen, ahol szállást kap Krisztus, szívünk legyen a jászol, ahol édesen megpihen; szívünk legyen a pólya, amelybe takarózzik, amely magába öleli Krisztust.

Ehhez a készülethez nem elég néhány perc, de néhány nap sem elég. Igaz, megtörtént már az emberiség történetében, hogy rövid idő alatt is megtértek bűnösök, mint például a jó lator a Kálvárián, a bűnbánó Magdolna s a Krisztust üldöző Saul. Ehhez azonban rendkívüli kegyelem szükséges, s a közönséges ember ezt a rendkívüli kegyelmet nem kapja meg. A készüllet tehát nem egy nap munkája: adventi készülletre van szükség s ennek az Adventnek egész életünkön át kell tartania ahhoz, hogy legalább halálunk óráján bátran, békés szív-

vel borulhassunk Krisztus elé. Ez a készüllet munkát kíván. Napenkénti magunkbaszállást, minden este lelkiismeretvizsgálatot. Így átláthatom, hogy lelkemben mi a Krisztusé és mi a magamé. Ha Krisztus kegyelme él lelkemben, akkor megköszönöm azt a vétkeimért bocsánatot kérek.

Adventi készüllet a szentgyónás is. Igazi magunkbaszállás, mert ott látjuk meg lelkünk sebeit és Krisztus kegyelmével gyógyítjuk azokat. Ne csüggedjünk ha ott a gyóntatószék előtt talán nagy sebeket látunk meg s ha nem is tudjuk mingyárt meggyógyítani azokat; bízzunk benne, hogy lassanként a legnagyobb seb is begyógyul. Ha gyógyításra törekszünk, már ez is haladás, már ez is Krisztus kegyelme bennünk.

Előkészület, Krisztusvárás az

áldoztató asztal is. Itt szállunk csak igazán magunkba, mert itt találjuk meg lelkünkben a nemest, a szépet, a Krisztust. Magunkbaszállás... Krisztusba szállás... A gyónásban sokszor elcsüggedünk, elkedvetlenedünk bűneink felett, de mikor az áldoztatórácshoz térdelünk, mintha hang kiáltana felénk: Te Krisztus testvére vagy! Nagy szó ez: Krisztus testvére! Közös a test, a vér, a lélek. S nekem ez kell! Gyarló testemnek ez a krisztusi test, lázadó véremnek ez a szent-séges krisztusi vér, lelkemnek ez az erős krisztusi lélek.

A szentáldozásban Krisztushoz térek, Krisztushoz szállok. Ő ez az igazi magambatérés. Szeressük a lelkiismeretvizsgálást, magunkbatalálunk benne. Szeressük a szentgyónást: lelki sebeinket gyógyítsuk vele. Szeressük a

szentáldozást: Krisztusra találunk általa.

4. Szítsuk fel lelkünk vágyódását az Úr Jézus iránt. Tudjuk éhezni és szomjúhozni áldott jó mesterünk után. Az Advent az élő és éltető vágyak ideje. Olyan-nak érezzük lelkünket is, mint a természete. A fény küzd benne a sötétséggel. S ez utóbbinak igen nagy az ereje. Hányszor tapasztaljuk mi is ezt magunkban. Sok-szor megijedünk amint rádöbbenünk a lelkünk fényét fojtogató sötétségre, melytől deres, ködös lesz az életünk, melytől fázunk magunkban, és mások is fáznak mellettünk. Mi az oka ennek? Földünk sötét lesz, mert elfordítja arcát a naptól. Lelkünk is azért lesz sötét, hideg, mert egy kissé elfordultunk a naptól, Jézusunktól. Elfordulunk tőle, ha elfelejtjük őt, ha lanygulunk, ha

engedünk buzgóságunkból, ha nincs kedvünk az imához, ha csak felszínes a lelkiismeretvizsgálunk, ha könnyen engedünk az álmodásnak, szórakozottságnak elmélkedésben, a szentmisénél, szentáldozásnál. Ó igen, tudunk elfordulni Jézusunk sugárzó arcától, melengető szívetől. Ez a mi adventi sötétségünk.

Olajat a lámpába! Ezt kérjük a folyton világító, adventi sötétben sugárzó Szűzanyától. A Szep-lőtelen Fogantatás az Advent biztató és eligazító hajnalcsillaga. A kígyó fejét taposó Madonna harcra hív a sötétség ellen és ránkmosolygó szelíd fényével, anyai szeretetében erőt, bátorságot, élet- és harci kedvet önt csüggedt szívünkbe.

Nagy szükségünk van életerőre, harci kedvre, mert életünk küzdés itt a földön. S mivel jó

részben már nem vagyunk mai gyerekek, bizony elfáradtunk a folytonos küzdelemben, melyet önmagunkban kell megharcolnunk. Nem fogyunk ki az adventi ködből, sötétből, hidegből. Pedig úgy várjuk már, hogy legalább néhány percre lenne igazán Karácsony. Valami olyan karácsony, amelyből tudjuk, látjuk, hogy megérkeztünk a betlehemi jászolhoz, és odaborulhatunk áldott kicsi Jézusunk lábához és magunkon érezhetjük megbocsátó, kegyesen mosolygó tekintetét. Igen, ahogy a pásztorokkal történt, úgy én is hallani szeretném az angyalok énekét, futni szeretnék velük az istállóba, meglátni a Szűzanyát, Szent Józsefet, köztük az Isteni Gyermeket s letenni elébe amim csak van, s magamhoz venni őt egy boldog ölelésben, amelyben egészen enyém és én

egészen övé vagyok. Ez lelkünk szomja, vágya, éhsége. Ilyen Karácsonyt várunk.

És csodák-csodája, Jézusunk megadja nekünk ezt a Karácsonyt. Igaz, hogy másképen. Itt van köztünk jászola, benne fekszik Ő maga. Csak lefátyolozta magát. Eljött, itt van, de beleburkolódzott az adventi lepelbe, hogy szemmel ne lássam, füllel ne halljam, kézzel ne tapintsam. Ezért van nekünk örökös Adventünk itt a földön. Itt van Ő és nem nézhetek arcába. Szól hozzám és bár értem, mit mond, hangját nem hallom. Szíveimre borul, úgy szeret, de át nem karolhatom. Ő ha egyszer mondaná hangosan, hogy szeret, hogy megbocsátott, hogy el nem hagy, hogy örökre enyém lesz, én az övé! Csak egyszer mondaná! De nem szól, Minden kérdésemre nagy

csend a felelet. Itt van, de mély csend, sűrű fátyol borítja.

Gyujtsuk meg az adventi gyertyát, az élők mécsesét. Örökös Betlehemünk előtt ott az öröklámpa. Ez a csillagfény ragyog nekünk Adventünkben, hogy el ne szunnyadjunk, el ne aludjunk, kedvünket ne veszítsük, mindig bízunk és reméljük, hogy ha fáradtan is, de megérkezzünk Betlehembe.

5. Az Advent mindig kedves nekünk, mert a Karácsonyhoz vezet, és a betlehemi kis Jézuskát adja édes boldogságul nekünk. A Gyermekjézusban mienk a jó Isten és mi gyermekei vagyunk Atyánknak. A jászolnál egymásra talál szeretetben az Isten és az ember, ezért oly kimondhatatlanul boldogító a Karácsony. Nem tudunk betelni áldott tartalmával. Évről-évre újabb vágy, mé-

lyebb szomj fogja el lelkünket a Rorate-harang szavára: ismét jön, Ő jön, az áldott, kicsi Gyermeke-jézus. De jó is, hogy jön! Várva-várunk, siess csak édes kicsi Jézusunk.

Ebben a szent várakozásban és megszentelő vágyódásban lesz az Advent igazán az üdvösség ideje. S legyen is az mindnyájunk számára, mert hiszen nem ritkán üli meg lelkünket a kislelkűség: annyiszor vártam már, annyiszor fogadtam már, és mégis annyiszor vétettem ellene. Avagy melyikünket nem zaklatnák elmúlt életünk sötétebb lapjai! Amilyen jó a bánat, amilyen szükséges is az adventi készülétkben, ép oly káros lenne, ha szegény lelkünk csak a múltban élne s a jelen kihasználására nem volna elég ereje, hite, bizalma, épen a bánat miatt. A kislelkűség óráiban tölt-

sön el minket a szent hit, hogy a kis Jézuska vár reánk! Ugy-e a kicsi gyermek nem emlékszik a tegnapi, csak a jelent éli, s mosolyog arra, aki bizalommal, mosolyogva közeledik hozzá. A jó Isten is úgy tud megbocsájtani, hogy nem emlékszik a tegnapi. Mi se éljünk fájó multunkban. Ezt nem bírjuk el. Éljünk a jelenben és hittel, bizalommal várjuk, nagy szeretettel fogadjuk a karácsonyi kis Jézuskát szívünkbe.

Csodák-csodája. Nekünk a készület is már szent birtoklás. Rorate-harangszó hív szentmisére. Adventi vágyunk a szentmisén csattan ki és teljeseedik be. Mikor feléje száll a vágy, már itt van, már az enyém. Édes, áldott harmatcsepp! Szentmise, de nagy kincsem vagy nekem! Azt adod, aki után szomjazom. S minél több-

szőr veszem, annál inkább szomjazom; nem tudok megenni egy nap sem nélkül.

Apostolkodjunk, hogy a lelkek megismerjék, megszeressék a szentmisét. Minden szentmise Advent és Karácsony. Minél több lélek iszik belőle, annál több az öröm, a béke. Annál előbb lesz Karácsony a földön.

6. Egy kis idő még és ránk borul a Szent Este, a szent éjféli. Vigilálunk — gondolatunk ott van, lelkünk ott van, szívünket a szent este gondolata dobogtatja át.

Ezért volt az egész Advent, hogy erre készüljünk. Ezért gyónunk és áldoztunk, — mert éreztük, hogy nekünk is meg kell tisztulnunk valahogyan, ha oda akarunk térdelni a betlehemi járszol elé.

Nekünk ez lesz a Vigilia. Sze-

retünk virrasztani, mert csupa hála és köszönet a lelkünk, amiért végre is ránk tekintett az Isten és eljött közénk. Lelkünk mélységes vágygal van tele: csak harmatozzék az isteni éjszaka, szálljon le a Betlehem tüze, kegyelme lelkünkre. Örülni akarunk, köszönni akarunk, egyesülni akarunk Jézussal.

Azt mondom, örülni akarunk, de eszembe jut a sok szomorú lélek, aki nem tud örülni. Sokan vannak ilyenek: a sok szenvedő katona a harctéren, a sok özvegy, a sok árva! Hogy örülhetnének, hiszen szívükben ezt hajtogatják: mást vártunk, más Karácsonyt! Nem tudnak beleilleszkedni ebbe a Karácsonyba. Vár, virraszt az ő lelkük is, de nem édes karácsonyi örömben; bánat üli meg őket, s mintha ezt mondanák: énekelhettek ugyan béké-

ről, a mi lelkünkben nincsen béke! Vannak sokan, akik nem értik meg a szenvedést, nem értik meg az Isten útját, vannak, akik elkeserednek!

Hozzád szólok most, szomorú, csüggedő lélek; oda akarlak vezetni téged is Betlehembe, meg akarom mutatni neked a Szent Szűz vigiliáját, az ő Karácsonyát, hogy megvigasztaljalak s hogy megértsd: neked is megnyugvásod, vigaszod akar lenni ez a Szent Este. A Szent Szűz igenis megnyugtat bennünket. Az ő példája fel tud vidámítani bennünket ezen a nehéz Karácsonyon.

Menjünk, tanuljunk a Szűzanyától!

Ott a kiválasztott Édesanya. Minden órában várja a boldog percet, melyben átölelheti Istenünket. Már kis otthonában készült erre; pólyát készített, le-

gyen az jó meleg. Elkészítette szobácskáját, a csendes nyugalmat Jézusának. Így várt a Szent Szűz. De nem ez volt az Isten útja. Jött a császári parancs: össze kell írni az embereket. Mennie kellett a Szent Szűznek is: de hogyan menjen télvíz idején? Betlehem messze van. Mégis mennie kellett. Pedig Názáretben nem volt sem kocsi, sem vasút; csak egy gyenge szamárkát szerzett Szent József s ezzel indultak el. Elhagyták édes otthonukat s mentek messzire, az idegenbe.

Ilyen az Isten útja! Mi persze kérdezzük lelkünkben: édes Istenem, hogyan engedhetted ezt? Nem maradhatott volna el ez a császári parancs, nem akadályozhattad volna meg?

Ne kérdezzünk semmit: ez az Isten útja. Bele van ágyazva ebbe a földbe a nélkülözés, az áldo-

zat, a lemondás, s higgyétek el, mindez megfér az isteni szeretettel. Ha nem értjük, nézzük a Szent Szüzet! Lám az Isten útját járja, és mégis a nélkülözés és a szeretet útját tapossa.

Nézzük tovább. Megérkezik Betlehembe. Fáradt, késő este van, pihenni vágyik.

Uram! mutasd meg most, hol van a csendes szállás? Szent József keresi, de nem találja. Kopogtat szegénynél, gazdagnál, de nincs számára hely. Ott áll a Szent Szűz hajléktalanul az utcán... Ráborul az éjszaka. Édes jó Istenem! Ki a madaraknak szállást rendeltél, megfeledekeztél volna a Szűzanyáról?

Szent József merre jár? Kint van a mezőn. Ott áll egy ütött-kopott istálló előtt... Lukás a tejeje, rozzant az oldala... Ez

lenne a szállás? Hogy térhessen ide a Szűzanya?

Ne kérdezzük... Úgysem érthetjük meg: ez az Isten útja. Szent József jelenti: találtam szállást. De a hangja is remeg, amikor az istállóra mutat. Tudja, itt a Szent Szűz nehéz órája, és csak ilyen szállást tudott keríteni neki és isteni gyermekének.

A Szent Szűz is megdöbben egy pillanatra, de azért bemegy, csöndben, nyugodtan, ha Isten így akarja és azt mondja lelkében: „Ime az Úrnak szolgálóleánya!”

Lám, a Szűzanya is más hajlékot készített, csendes bölcsőben, meleg fészket, édes nyugalmat otthonában. De ha ez az Isten útja, legyen meg az Ő akarata. Milyen nagylelkű a Szent Szűz: egész lelkével átkarolja Isten akaratát. — Lepihen a szent Család... A Szűzanya nem alszik...

Nem volt még ilyen nehéz éjszakája. De lelke mégis boldog. Édes érzés járja át. Várja gyermekét. Két karja ölelésre tárul, ajka csókra nyílik. És végre itt az édes pillanat, átölelheti fiát, megcsókolhatja Istenét! Ó éles Betlehem!

A mi lelkünk is megijedt Betlehemtől s menekültünk onnét. De most boldogok vagyunk, mert ott az Isten, ott az édes Jézus. Ilyen az Isten útja, ilyen a szenvedés. Ezen az úton jött az Úr Jézus s arra tanít, nyugodjunk bele a szenvedésbe, az áldozatokba, varázsoljuk beléjük a Betlehem szellemét. Menjünk el lélekben Betlehembe, ott keressünk megnyugvást. Ha érezzük, hogy nincs béke a társadalomban, a családban, az életben, legyen béke legalább a szívünkben, mert

akkor érezzük meg, hogy velünk van az Isten.

Ezt értette a betlehemi angyal is, mikor így énekelt: „Béke a földön a jóakarátú embereknek!” Értünk már Karácsonyt békében is, de háború volt a lelkekben, családokban! Most háború van odakinn, de legyen béke a lelkekben és a családi szentélyben. Ez lesz igazi Karácsonyunk, így majd nekünk szól a betlehemi angyal éneke: „Béke a földön a jóakarátú embereknek.”

7. A mi Karácsonyunk nemcsak emlékünnep. Ha emlék lenne csupán, nem tudna örülni a szívünk, öröm helyett csak bánat és szomorúság nehezedne reánk. Nem emlék nekünk a szent Karácsony ünnepe, hanem édes valóság. Örömünk, vigaszunk. Mert most mutatja meg az Isten nekünk, hogy szeret. Minket szeret,

minket keres, hozzánk jön... nem haragszik reánk. A szent éj-jelen Isten csupa báj, csupa édes-ség, csupa szeretet...

Ez kell az emberi szívnek. Isten nélkül boldogtalanok vagyunk. De ő mint mosolygó kised száll fölénk, hogy megfog-hassuk, átkarolhassuk, szívünk-höz szoríthassuk... Mintha azt akarná megmutatni az isteni Kised, hogy a jó Istennel szemben mi is örökös gyermekek vagyunk.

Nem kell nekünk visszamenni az első Karácsonyba. — Nem, az már elmúlt, s az elmúlt dolgok nem tudják kielégíteni az emberi szívet. A most, a jelen kell nekünk. És Karácsonyunk most is van nekünk. Örök Karácsonyunk. Itt az Oltárízsentségben. Ez örök Karácsonyunk, örök Betlehemünk. Mennyi összhang van a két szó között: Betlehem és Oltárízsent-

ség! Mintha a jó Isten is ezért akarta volna, hogy a kis Jézus Betlehemben szülessék. Betlehem annyit jelent, mint kenyérház. Mintha azt mutatná vele, hogy ennek az édes, isteni gyermeknek, ki most itt fekszik Betlehemben, egykor majd kenyér lesz a háza, a jászola. Lám, itt a mi Betlehemünk. Az oltár az istálló — az oltárszekrény a jászol. A fehér kenyér Jézus fehér pólyája... itt is... most is...

Akik ezt megértik, kik a fehér ostyában is meglátják az isteni Kisedet, kitárt karocskáit, azok el tudnak jönni a szentáldozáshoz, el tudnak jönni sokszor, naponként... Hogy hasonlít az Oltáriszentség Betlehemhez! A kenyérházhoz! Itt is kenyér. Fehér mint a kenyér... éltetadó, mint a kenyér... erősít, mint a kenyér... nélkülözhetetlen, mint a

kenyér, mindennapi, mint a kenyér...

Mennyire tudta az Úr Jézus, mi kell az emberi szívnek, amikor kenyér színébe rejtőzött. Nekünk adja magát, hogy megegyük, átkaroljuk, hogy elmondhassuk, mint a gyermek mikor anyjának kedveskedik: úgy szeretlek, majd megeszlek. Az Úr Jézus is azt akarja, hogy így szeressük... megegyük... egyek legyünk vele... Élni akar bennünk, mint örök Betlehemben, Urunk jászolában.

Senki se mondja, hogy nem méltó áldozni s ezért nem veszi magához mindennap az Úr Jézust. Hányan vannak, akik legfeljebb egyszer egy évben járulnak a szentségekhez! Ó, hiszen ha máról-holnapra sem vagy méltó, akkor egy-két nap múlva kétszeresen s egy év múlva három-

százhatvanötszörösen leszel méltatlanabb. És ne mondja senki, hogy nincs ideje. Ó, hogyne volna! Jézus mindig vár rád, mindig hív és a szent gyónásban maga is hozzásegít, hogy el tudj készülni fogadására. Csak jóakarát kell hozzá. S ha már magad nem áldozol, legalább ne bántsod azokat, akik megértik a szentségi Jézust... Ne állj útjukba.

S nem örök Betlehem-e a szentmise, amelyben valóságosan újra születik az Úr Jézus? Ó, akik megértik az Úr Jézus szavát, azok el tudnak jönni Hozzá s le tudnak térdelni előtte a szentmisében. Nem úgy, mint azok, akik egy pillanatra benéznek a templomba a szentmise végén és úgy hajtanak térdet az előtt az Úr Jézus előtt, akit megbántottak éppen az imént! Súlyosan vétkeznek ezek, mert az Úr Jézus szüle-

tésének ünnepén nem voltak jelen.

Ó, ismerjük meg az Oltáriszentséget, a betlehemi Jézuskát. Készítsünk neki örök jászolt a szívünkben, menjünk hozzá, zárjuk lelkünkbe, karoljuk át... így lesz lelkünkben igaz Karácsony.

ADVENT NEGYEDIK HETE

1. Tele vagyunk Krisztus-várással. Úgy teszünk mint a gyermek: számláljuk, hogy csak egyet-kettőt alszunk még és aztán akkor... ránk borul a szent éjszaka. Szent izgatottság szállja meg a lelket. Elméjében egy név csendül meg: Jézus. Képzületében ott a gyermek, akiben a megnyitott égből Isten szállt a földre. Szívén szent béke ömlik el: tudja, hogy az Isten nem haragszik, hogy újból szereti az embert. S mikor a karácsonyi gondolatok eltöltik lelkét, akkor nem a mult emlékéen pihen meg. Az emlék kevés... a lélek a valóságot keresi, a szív csak a jelenvaló dolgokban nyugszik meg.

Szomorú lenne, ha a Betlehemnél csak a jászol s a Kisded Jézustól csak a neve maradt volna meg. Az emberi szív most is a Kisded Jézuskát keresi; keresi Istenét, hogy szeresse őt, mint ahogy a Kisded szerette; hogy vele legyen, mint ahogy vele volt a Kisded; hogy övé lehessen, mint ahogy övé volt a Kisded. Ezt a vágyat nem lehet többé kioltani az emberben, de ki sem lehet elégíteni mással, mint a személyes Jézuska valóságos jelenlétével. Mióta az emberi szív rátalált Istenére és megérezte mily édes az Úr, azóta a szent Karácsony legédesebb szava az éjféli harangszó. Ez szól hozzá legérthetőbben, mert Jézushoz vezet.

Mikor belépek a szent helyre, tudom, hogy Betlehembe jöttem; mikor letérdelek az Oltáriszentség

elé, megnyugszom és boldog vagyok, mert Jézusom előtt térdelhetek. A szent éj hirdeti: az Oltáriszentség a mi Betlehemünk, a szentségi Jézus a mi valóságosan jelenlevő karácsonyi Kisdédünk.

Az emberi szívnek legnagyobb, legöntudatosabb öröme itt e földön mindig az Oltáriszentség marad. De talán sohasem olyan benső, olyan édes, olyan megnyugtató ez az öröm, mint Karácsony idején. Valljuk be: az emberi lélek legkedvesebb ünnepe a Karácsony. Miért? Mert Isten soha oly elragadóan, oly kedvesen nem mutatkozott meg előttünk, mint Karácsonykor. A Golgota a véres kereszttel s a rajta függő haldokló Krisztussal nagyobb szeretetet mutat talán, jaj, de mily megrázóan s mennyire lesújt annak tudata, hogy a mi

bűneinkért olyan véres a Krisztus. Milyen más a Karácsony! Ott az Isten mosolygó gyermek, ki nem tud haragudni, nem tud büntetni, nem akar bünt látni, csak mosolyog, mintha mind jók volnánk. Mosolyog, mert szeret és mindegyikünket akarja. Az ember nem tudja elfelejteni ezt a szeretetet, s az aranyos Jézuskáról nem tud lemondani. Éppen, mert az ember nem szent, mert gyarló, mert akaratlanul, de sokszor még akarva is vétkezik, keres, kutat, van-e körülötte ilyen mosolygó Jézus-arc, talál-e úgy a jó Istenre, hogy az amikor ránéz, csak lelkét látja s ha látja is a bűnt benne, mégis szelíd, türelmes, elnéző, megbocsájtó, mint a gyermek. Az ember önkénytelenül azt az Istent keresi, aki neki Betlehemben bemutatkozott. S hála járja át lelkét azért, hogy

meg is találhatja az Oltáriszentségben. A szentségi Jézus a mi örök betlehemi Kisdedünk. Jézus akarta, hogy a Karácsony folyton ismétlődjék. Amint nap-nap után imádkozzuk: és az Ige testté lön és mi köztünk lakozék — úgy az Úr Jézus nap-nap után újra születik, hogy állandóan mi köztünk és mi bennünk lakozzék. Ez az újraszületés a szentmise. Minden szentmise Karácsony, mert Jézus valósággal leszáll hozzánk benne. Ezért nem lehet Karácsonyt szentmise nélkül ünnepelni, ezért van a Karácsony hármasszentmisével összekötve. Minden pap három szentmisét mondhat: ezzel hangsúlyozza az Egyház, hogy a szentmise örök Karácsony, melyen az angyali éneket, a Glóriát, már mi magunk zengjük, mert tudjuk, valljuk, köszönjük, hogy a

Kisded Jézus leszállt közénk és velünk marad.

2. A Karácsony az Úr Jézus eljövetelének ünnepe; az Oltáriszentség az ő ittmaradásának örök csodája. Mindkettő végtelen szeretetének megtestesülése. Mikor jött, gyermek lett; mikor itt maradt, kenyéreledel lett. Gyermekek és kenyér: benne az Isten s mindkettő a miénk. Így akar meggyőzni Isten arról, hogy szeret. Ezt minden szív megérti, a legegyszerűbb is. Teljesül rajtunk a Szentírás mondása: *Gustate, quam suavis Dominum*. Hát ízleljétek meg, mily édes az Úr. Azért lesz az Isten gyermekké, hogy a karomra vegyem, hogy a szemébe nézzek, hogy a szívemre öleljem és érezzem: mily édes az Úr. Ez a Betlehem. — De ő kenyér is. Kenyér, hogy számba vegyem, nyelvemre vegyem, szí-

vembe fogadjam és érezzem: mily édes az Úr. Mindennapi kenyér! De ha mindennapi kenyér — mondja Szent Ambrus — miért veszed csak egyszer egy évben, miért oly ritkán? Ha mindennapi, neked miért nem mindennapi? Becsüljük a mindennapi szentáldozást. Buzdítson bennünket szentáldozásra a Karácsony gondolata. Isten azért jött, hogy szeressen és szeressük. — Az Oltáriszentség azért van, hogy ez a szeretet el ne szakadjon, hogy az Isten és az ember együtt maradjon. Karácsonykor tüzet hozott Krisztus a földre, tüzet a szívekbe s akarja, hogy ez a tűz fölgyúljon iránta. Ha pedig a szív tüzet fog, lángja kicsap, átkarolja, megcsókolja — eggyé olvad azzal, akit szeret. Így tesz az ember Istenével, mikor a

szentáldozásban egy szívvé forr vele.

Simeon csak karján tartotta, a pásztorok csak elébeborultak: mi a szentáldozásban többet teszünk: egyé olvadunk. — Örökös, benső, legforróbb betlehemi látogatás a szentáldozás: ima, tisztelet, szeretet, átkarolás, egyesülés.

A Karácsonynak még egy gondolata sürgeti a szentáldozást. A betlehemi Kisded nemcsak a szeretet tüzét hozta, hanem életet, isten-emberi életet hozott. De ez az élet táplálkozni, fejlődni kíván. Fejlődést pedig az életnek csak a természetének megfelelő táplálék adhat. A lélek lelki táplálékot kíván — az isteni élet isteni táplálékot — a kegyelmi élet kegyelmeit. S a Krisztus szól: Vegyétek és egyétek, ez az én testem. Adja testét, vérét s ezzel szívét, lelkét. Azt a lelkét, me-

lyet harminchárom éven keresztül alázatossággal, engedelmes-séggel, szívtisztasággal, erénnyel, erővel itatott át — mindazzal, ami egy léleknek csak kellhet — s most vegyétek, egyétek, legyen a tiétek s lesz nektek is alázatos szívetek az enyémből — kiverődik rajtatok a tisztaság.

3. Most már múltóban van az Advent: ez az időszak, mely az ószövetségi lélek vágyódására, várakozására emlékeztet bennünket. A simeoni lelkeket idézi nekünk az Advent, kiknek egyetlen hő vágyuk volt csupán: meglátni az Üdvözítőt, még életükben megérni az ő eljövetelét. Emlékünkbe idézi a jóságos és bölcs Gondviselést, mely oly csodálatosan, egyszerűségében olyan elragadóan készítette elő az Üdvözítő eljövetelét e földre. A teremtő nagy Isten az égi hatalmasság

legnagyobb csodáját, a Fiúisten megtestesülését a legegyszerűbb módon, szinte észrevétlenül, minden nagyobb feltűnés nélkül hajtotta végre. Pillantása nem a császárokra, a föld milliomosaira vagy a világ bölcseire esett. A hatalmas Istennek nincs szüksége emberi hatalomra és erőre. Ő a legegyszerűbbet választotta: a názáreti szüzet, ki nem drágakövektől fényes, de kegyelemben ragyog, kinek nem rangja, hanem szívének érintetlen bája adja meg előkelőségét. Ő az Isten eszköze. Egy szüzi lány, kiről a világ nem tudott. Egy fanni, mosni kész leány, kit a világ, de még Názaret sem ismert. Mégis, egyedül ő kellett Istennek. Benne teljesült a legnagyobb csoda: anyja lett az Isten fiának, az Üdvözítő Istennek. Erre emlékeztet a mi Adventünk. Hatása alatt önkény-

telenül imádó hódolattal borulunk le a hatalmas Isten előtt, mert végre reánk tekintett s amit ígért, kegyesen és irgalmasan megadta nekünk. A mi Adventünk az irgalmas Isten után a Szent Szűzet állítja elénk, ezt a várandós boldog anyát, kinek örömét csak sejteni tudjuk s boldogságának gondolatára is öröm száll szívünkbe. Kicsoda hát a csodálatos gyermek, kinek pusztá gondolata is lázba ejti szívünket? Ki az a gyermek, kinek születésnapja 1900 év után is várva-várt ünnepünk? A feleletet Izaiás próféta adja meg.

Ez a próféta sok száz esztendővel élt Krisztus születése előtt. Istennek különösen kedves emberre volt, aki prófétai látomásaiban sok felvilágosítást kapott az eljövendő Megváltóról. Az isteni gyermek nevét nem ismerte. Azt

Gábor angyal hozta az isteni Üdvözetben az égből. Izaiás azonban mégis ki akarta fejezni az isteni Gyermek nevét, úgy ahogy tudta. Zsidó nyelven ezt írta: Emmanuel. S nagyon eltalálta, mert ez a szó magyarul azt jelenti: velünk az Isten. Kifejezheti-e szó találóbban a gyermeket? Hiszen benne velünk az Isten, köztünk lakik az Isten, leszállott hozzánk az Isten. Ez örömünk oka. Azért örvendünk a gyermeknek, mert benne velünk az Isten.

Nagy szó ez: velünk az Isten. A paradicsomból való kiűzetés után négyezer évig nem mondhatta ezt az emberiség. Sőt, egyetlen legnagyobb szerencsétlensége volt, hogy inkább azt mondhatta volna: távol az Isten, messze-messze az Isten. Még a legártatlanabb emberi lélek sem

juthatott el hozzá, még halála után sem, míg meg nem jött az Úr Jézus, kiben velünk lett az Isten.

Nagy szó ez: velünk az Isten. Velünk van, tehát nem haragszik, nem taszít el, hanem hozzánk jön, hogy vele legyünk és Ő mi-velünk. Ez volt öszzüleink egyetlen vigasza a bűnbeesés után. Ők érezték, tudták keserves tapasztalatból, hogy az ember első és legfőbb boldogsága, ha elmondhatja: velem az Isten és nem érheti nagyobb szerencsétlenség, mintha azt kell éreznie: nincs velem az Isten.

Sokszor emlegessük a prófétai szót: velünk az Isten. Nagyon találó szó, hiszen Isten sugallta; nagyon kifejező szó, hiszen benne van a Karácsony minden öröme és boldogító tudata. S amit Izaiás próféta csak előre látott,

arról az Advent vége hirdeti, hogy beteljesedett. Csakugyan eljött az Isten a földre, hogy velünk legyen. Úgy jött, hogy rögtön kitetszett; velünk is akar maradni.

4. Az Ószövetségben is megjelent néhányszor Isten a földön. Megjelent Ábrahámnak vándor alakjában, de csak néhány óráig volt vele s eltűnt előle. Megjelent Jákobnak a pusztában ál-mában s mikor felébredt Jákob, megrettent attól, hogy az Istent látta. Megjelent az Úr Mózesnek, az égő csipkebokorban s Mózes arcra borult előtte félelmében. Az Úr nem is engedte őt a közelébe, mondván neki: ne közelíts ide. Később a Sinai hegyen is megjelent az Isten a zsidó népnek, de mily rettenetesen! Iszonyatos mennydörgés és vilámlás volt a kísérete, úgyhogy a

nép halálra ijedt félelmében az Isten jelenlététől és kérték Mózeset, hogy ne az Úr szóljon hozzájuk, mert szavát, jelenlétét nem tudják elviselni.

Milyen más az Isten jövetele a karácsonyi éjjelen. Akkor is az Isten száll le, de milyen csendesen. Akkor is a hatalmas Isten jön, de milyen alázatos. Ott is a megsértett, megbántott Isten jelenik meg, de mily kegyesen és irgalmasan. Nem mutat az Úr megbántást, haragot, hatalmat. Hiszen gyermek lett és úgy jött közénk. Ki hitte volna ezt? Mivel mutathatta volna Isten jobban, hogy szeret, mint a karácsonyi szent éjjellel? Eljött gyermek alakjában, eljött csendesen, szegényen, nélkülözések közepette. És mennyire illik a hatalmas, irgalmas Istenhez, hogy gyermek alakjában jöjjön közénk! Miért

jött? Mit akart? Megváltani, vagyis megszabadítani bennünket a bűntől és a büntetéstől. Szenvedni akart helyettünk, mert csak szenvedéssel lehetett az emberiségen segíteni. De ki bír a hatalmas Istennel, ki bánthatja, ki okozhat fájdalmat neki? Csak így: a karácsonyi éjszakán jött el az Isten, gyenge, tehetetlen gyermeki testben; úgy jött, hogy mingyárt szenvedjen, hiszen bántja őt az éj sötétje, bántja a tél hidege, felsérti gyenge testét a jászol szalmája. Kemény a jászol és Heródes feni már rá kardját. Ó milyen könnyen szenved az Isten, szenved, mert gyermek, s gyermek, mert szeret.

TARTALOM

Bevezetés	—	—	—	—	—	7
Advent első hete	—	—	—	—	—	11
Advent második hete	—	—	—	—	—	35
Advent harmadik hete				—	—	59
Advent negyedik hete				—	—	90

Lelkiélet kis könyvei

39. De Causade–Trugly

Bizalom az isteni Gondviselésben

190 oldal, ára 1.30P.

40. Megyesi Schwartz Antal

Bevezető az elmélkedő imába

II. rész

116 oldal. Ára 1 P.

41. Erdey Ferenc

Engeszteljük Jézus Szívét!

100 oldal. Ára 60 fill.

44. Németh István

Adventi örömök

Szemelvények hátrahagyott írásalból

110 oldal, ára 80 fill.

45. Erdey Ferenc

A lélek magányában

Etmélkedések lelki napra

110 oldal, ára 80 fill.

